

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.3.42>

Андрій Жук,
аспірант кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ

РОЛЬ ПРОКУРОРА В МЕХАНІЗМІ ОХОРОНИ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ПІДОЗРЮВАНОВОГО В РАЗІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ «ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ»

Метою статті є характеристика ролі прокурора у механізмі охорони прав, свобод та законних інтересів підозрюваного у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою. Запропоновано механізм охорони прав, свобод та законних інтересів підозрюваного у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою, що включає прокурорський нагляд. Систематизовані головні напрями участі прокурора у такому механізмі, зокрема: самостійне складання або погодження відповідного клопотання слідчого до слідчого судді (оцінка достатності підстав для звернення); доведення необхідності застосування запобіжного заходу тримання під вартою під час розгляду клопотання слідчим суддею або судом (доказування). Запропоновано алгоритм участі прокурора у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою щодо підозрюваного, який включає такі етапи: ініціювання (шляхом складання клопотання) або погодження застосування певного заходу забезпечення кримінального провадження (реалізація повноважень, визначених у п. 10 ч. 2 ст. 36 Кримінального процесуального кодексу України); обрання певного заходу забезпечення кримінального провадження (доведення перед представниками судової влади умов і підстав для застосування конкретного заходу); постановлення/складання рішення щодо обраного заходу забезпечення кримінального провадження; застосування/виконання заходу забезпечення кримінального провадження (нагляд за дотриманням встановлених законом порядку і умов безпосередньої реалізації заходу); скасування/зміна заходу забезпечення кримінального провадження. На кожному з цих етапів участь прокурора у забезпеченні законності застосування запобіжного заходу тримання під вартою відбувається у своєрідних формах, із використанням відповідних засобів та методів прокурорської діяльності. Виокремлено повноваження прокурора у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою, а саме: самостійне ініціювання обрання, зміни чи скасування запобіжного заходу тримання під вартою шляхом подання клопотання слідчому судді, суду; погодження відповідного клопотання слідчого; участь у судовому засіданні щодо його розгляду; виконання ухвал слідчого судді, суду про застосування запобіжного заходу тримання під вартою; контроль за виконанням такого заходу; апеляційне оскарження рішень слідчого судді.

Ключові слова: підозрюваний, кримінальне провадження, заходи забезпечення кримінального провадження, тримання під вартою, прокурор, прокурорський нагляд.

Постановка проблеми. Надання можливості органам розслідування застосовувати потужний арсенал примусових заходів вимагає забезпечення надійних кримінальних процесуальних механізмів недопущення порушень прав і свобод людини та громадянина. Тому на прокуратуру, як незалежний орган влади, покладається обов'язок забезпечити точне та неухильне виконання законів органами досудового розслідування. Саме органи прокуратури зобов'язані активно проводити наглядову діяльність з метою чіткого й цілковитого виконання завдання з виявлення, усунення порушень закону та запо-

бігання їм під час провадження досудового розслідування.

Охорона прав і свобод підозрюваного у досудовому розслідуванні напряму залежить від законності прийнятих процесуальних рішень і виконуваних дій компетентними державними органами і посадовими особами. Ця обставина свідчить, що без суворого дотримання прав та законних інтересів особи, охорони їх від різних порушень немає і не може бути законності.

Здійснюючи нагляд за виконанням законів органами досудового розслідування під час розслідування кримінальних правопо-

рушень, прокурор реалізує даний напрям своєї діяльності у нерозривній єдності з охороною прав і свобод людини і громадянина та законності в процесуальній діяльності посадових осіб, які здійснюють кримінальне провадження та наділені функціями із застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти проблеми реалізації прокурором своїх функцій досліджено в наукових роботах А. М. Бабошина, А. П. Бегми, І. В. Гловюк, В. О. Гринюка, Ю. В. Коробки, І. В. Рогатюка, А. І. Палюха, О. В. Поповича, Б. А. Тугутова, Г. Є. Тюріна, В. І. Фаринника, М. В. Чорноусько, А. В. Чубикіна, В. М. Юрчишина та ін. Вагомий внесок згаданих учених у розроблення вказаної проблематики є безперечним, однак в умовах докорінних змін законодавства та правозастосовної практики кримінальна процесуальна діяльність прокурора під час досудового розслідування набула особливого значення та потребує окремого комплексного дослідження, результатом якого мають стати науково обґрунтовані пропозиції, спрямовані на вирішення наявної проблеми реалізації його функцій у механізмі охорони прав, свобод та законних інтересів підозрюваного у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою.

Метою статті є характеристика ролі прокурора у механізмі охорони прав, свобод та законних інтересів підозрюваного у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою.

Завданнями статті є:

1) окреслити основні проблемні питання забезпечення прав і свобод підозрюваного під час застосування запобіжного заходу тримання під вартою у кримінальному провадженні;

2) сформулювати концептуальні засади удосконалення діяльності прокурора у механізмі охорони прав, свобод та законних інтересів підозрюваного у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою.

Виклад основного матеріалу. Однією з важливих умов розбудови демократичної держави європейського зразка є створення дієвої системи кримінальної юстиції, яка здатна забезпечити безпеку громадян, захист їхніх прав і свобод, а також інтересів суспільства й держави від кримінальних правопорушень. Це зумовило прийняття нового Кримінального процесуального кодексу (КПК) України (2012), який докорінно змінив систему кримінального провадження, правовий статус багатьох його учасників,

процесуальну форму здійснення досудового розслідування та судочинства, і як релевантний наслідок цих новацій в Україні почала формуватися правозастосовна практика, що відповідає європейським стандартам захисту прав людини та здійснення правосуддя.

Реформування системи кримінальної юстиції також вплинуло і на органи, які здійснюють досудове розслідування, формують та підтримують обвинувачення. Важливим складником цієї системи є прокуратура, правовий статус якої зазнав суттєвих коригувань у результаті конституційної реформи в Україні. На сучасному етапі можна констатувати відповідність правового статусу прокуратури європейським рекомендаціям щодо ролі цієї інституції в державі [1].

Обмеження сфери функціонування прокуратури кримінальним судочинством позначилося на її ролі та значенні в системі органів державної влади, зумовило необхідність упровадження нових правових механізмів, що забезпечують реалізацію її конституційних функцій. Відповідно до ст. 131-1 Конституції України, прокуратура здійснює підтримання публічного обвинувачення в суді та організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення, відповідно до закону, інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку. Про зміну правового статусу прокуратури свідчить також і розміщення ст. 131-1 в розділі VIII Конституції України, який має назву «Правосуддя», що демонструє підхід законодавця до визначення її ролі як найважливішого органу, який формує обвинувачення під час досудового розслідування, підтримує публічне обвинувачення в суді як сторона кримінального провадження, ініціює здійснення правосуддя та сприяє реалізації права на справедливий суд як обвинуваченого й потерпілого, так і інших учасників кримінального провадження, законні інтереси яких потребують судового захисту у зв'язку з вчиненням кримінального правопорушення [2].

Свою процесуальну функцію прокурор здійснює від імені та в інтересах держави, тобто діє ex-officio, що сприяє реалізації головного конституційного обов'язку держави щодо утвердження і забезпечення прав та свобод людини (ст. 3 Конституції України) [2; 3]. Кримінальна процесуальна діяльність прокурора безпосередньо впливає на ефективність реалізації державної політики у сфері протидії злочинності. Важливе значення має діяльність прокурора під час досудового розслідування, оскільки саме на цій стадії кримінального провадження під

керівництвом прокурора здійснюються процесуальні дії, спрямовані на розкриття кримінального правопорушення, збирання доказів причетності конкретної особи до його вчинення, та формується база майбутнього публічного обвинувачення.

Рекомендації КЕС (2000) 19 Комітету Міністрів Ради Європи «Щодо ролі прокурорів у системі кримінального правосуддя» визнають, що процесуальне керівництво може здійснюватися прокуратурою з наданням прокурорам владних повноважень щодо органів розслідування [4, с. 140]. На думку А. Дворника, саме повноваження прокурора є одним з основних елементів його правового статусу, які з набуттям чинності новим КПК України зазнали чимало змін щодо їх кількості, змісту та концептуальних підходів [5, с. 105].

У КПК України процесуальне керівництво прокурора досудовим розслідуванням визначається як форма прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування (ч. 2 ст. 36 КПК України), внаслідок використання якої прокурор забезпечує професійне, ефективне та законне виконання слідчим поставлених перед ними завдань [6, с. 163].

Функція прокурорського нагляду за додержанням законів у досудовому розслідуванні реалізується здебільшого прокурором вищого рівня (керівником органу прокуратури), а функція процесуального керівництва – переважно прокурором, який здійснює повноваження прокурора у конкретному кримінальному провадженні (процесуальним керівником) [6, с. 166]. Трансформація правового статусу прокурора у КПК України зумовили докорінну зміну форм та напрямів його участі у вирішенні питань про застосування запобіжного заходу тримання під вартою, що надзвичайно актуалізує наукове осмислення відповідної проблематики [7, с. 45].

Системний аналіз положень КПК України дозволяє виокремити декілька груп повноважень прокурора у разі застосування заходів забезпечення кримінального провадження: самостійне ініціювання обрання, зміни чи скасування заходів забезпечення шляхом подання клопотання слідчому судді, суду; погодження відповідного клопотання слідчого; участь у судовому засіданні щодо його розгляду; виконання ухвал слідчого судді, суду про застосування заходів забезпечення; контроль за виконанням запобіжних заходів; апеляційне оскарження рішень слідчого судді відповідно до ч. 1, 2 ст. 309 КПК України [8, с. 142].

Втім, у ч. 2 ст. 36 КПК України закріплене лише загальне повноваження прокурора погоджувати або відмовляти у погодженні клопотань слідчого до слідчого судді про проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій, інших процесуальних дій у випадках, передбачених КПК України, чи самостійно подавати слідчому судді такі клопотання, при цьому жодних конкретних повноважень щодо нагляду за додержанням законності під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження вказана стаття не містить [8, с. 143].

У рамках повноважень прокурора щодо забезпечення законності під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження на керівників органів прокуратури та галузевих підрозділів апаратів прокуратур усіх рівнів покладено обов'язок: здійснювати контроль за законністю застосування заходів забезпечення кримінального провадження; забезпечувати неухильне дотримання прав підозрюваного, у тому числі припинення обмежень, яких він зазнав у зв'язку із застосуванням запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, після закінчення дії відповідної ухвали суду або її скасування; проводити перевірки, результати яких розглядати на оперативних нарадах у кожному випадку погодження клопотань про продовження строків тримання підозрюваних під вартою, якщо це пов'язано з неналежним виконанням службових обов'язків; зберігати в матеріалах наглядового провадження матеріали, пов'язані із застосуванням заходів забезпечення кримінального провадження та ін. [8, с. 144].

Більшість положень нормативно-правового акта має суто деталізуючий та організаційний характер. Крім цього, видається декларативним обов'язок прокурора вживати заходи щодо припинення обмежень, яких підозрюваний зазнав у зв'язку із застосуванням запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, після закінчення дії відповідної ухвали суду або її скасування, оскільки ні КПК України, ні чинний Закон України «Про прокуратуру» [9] не передбачає форми припинення цих обмежень, до того ж частково ці повноваження вже покладені на слідчого суддю (ст. 206 КПК України). Проте, незважаючи на суперечливість окремих обов'язків, покладених на прокурора галузевим наказом, на підставі цих положень можна констатувати, що прокурорський нагляд у механізмі застосування заходів забезпечення кримінального провадження є систематичною та багатоаспектною діяльністю [8, с. 145].

Практика свідчить, що прокурор майже ніколи самостійно не готує клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, але й не здійснює ретельну перевірку підготовлених слідчим клопотань. Процесуальний керівник часто займає пасивну, подекуди суто формальну позицію під час судового розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, яка часто зводиться до озвучення положень КПК України щодо конкретного кримінального провадження. Крім того, окремі прокурори навіть вважають, що присутність слідчого цілком достатня для обґрунтування у судовому засіданні клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Так, у п. 5 ч. 2 ст. 40 КПК України визначено, що слідчий органу досудового розслідування уповноважений звертатися за погодженням із прокурором до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. У п. 10 ч. 2 ст. 36 КПК України вказано, що прокурор уповноважений погоджувати або відмовляти у погодженні клопотань слідчого до слідчого судді про застосування заходів забезпечення кримінального провадження у випадках, передбачених КПК України, чи самостійно подавати слідчому судді такі клопотання [3].

Отже, підводячи підсумок та проаналізувавши дане питання, вважаємо за можливе скласти алгоритм участі прокурора у разі застосування заходів забезпечення кримінального провадження, що має такі етапи:

1) ініціювання (шляхом складання клопотання) або погодження застосування певного заходу забезпечення кримінального провадження;

2) обрання певного заходу забезпечення кримінального провадження;

3) постановлення/складання рішення щодо обраного заходу забезпечення кримінального провадження;

4) застосування/виконання заходу забезпечення кримінального провадження;

5) скасування/зміна заходу забезпечення кримінального провадження.

На кожному з цих етапів участь прокурора у забезпеченні законності застосування запобіжного заходу тримання під вартою відбувається у своєрідних формах і властивими лише їм засобами та методами прокурорської діяльності [10, с. 60].

Так, на першому етапі прокурор реалізує повноваження, визначене у п. 10 ч. 2 ст. 36 КПК України. Оцінюючи роль прокурора на цьому етапі, доцільно підтримати

висновок дослідників про те, що в кожному випадку застосування заходу забезпечення прокурор фактично попередньо вирішує зазначене питання, здійснюючи при цьому досудову перевірку законності й обґрунтованості застосування конкретного заходу забезпечення у кримінальному провадженні. Без позитивного волевиявлення прокурора щодо необхідності застосування заходу забезпечення, оформленого у вигляді клопотання встановленої форми, складеного або затвердженого прокурором, слідчий суддя не має права розглянути і вирішити це питання [10, с. 60].

Як правило, саме прокурор є ініціатором застосування заходу забезпечення, визначаючи його вид і зміст зобов'язань, які він передбачає. Прокурор бере участь у вирішенні питання про застосування заходу забезпечення слідчим суддею, судом, що здійснюється шляхом участі прокурора у розгляді клопотання про застосування заходу забезпечення. Відповідно до ч. 1 ст. 193 КПК України розгляд клопотання про застосування певного заходу забезпечення відбувається за участю прокурора, підозрюваного, обвинуваченого, його захисника. Отже, основним завданням прокурора на цьому етапі є доведення перед представниками судової влади умов і підстав для застосування конкретного заходу для того, аби переконати їх у тому, що рішення про застосування одного із видів заходів забезпечення, який обмежує права і свободи підозрюваного, обвинуваченого, відповідає характеру певного суспільного інтересу (визначеним у КПК конкретним підставам і меті), що, незважаючи на презумпцію невинуватості, превалює над принципом поваги до свободи особистості [3; 10, с. 61].

На етапі виконання заходу забезпечення прокурор здійснює нагляд за додержанням встановлених законом порядку і умов безпосередньої реалізації заходу. При цьому необхідно враховувати, що у законодавстві передбачено диференціацію суб'єктів виконання різних заходів забезпечення. Тому предмет і зміст наглядової діяльності прокурора на цьому етапі різняться залежно від виду заходу забезпечення. Як відомо, за видом примусу заходи забезпечення в літературі поділяються на фізично-примусові та психолого-примусові: фізично-примусові заходи (взяття під варту, затримання) фізично обмежують особисту свободу підозрюваного, обвинуваченого, ізолюючи його від суспільства; психолого-примусові заходи пов'язані із застосуванням щодо підозрюваного, обвинуваченого психічного впливу [11, с. 250]. Інакше кажучи, прокурорський нагляд за виконанням другої групи заходів

забезпечення необхідно розглядати в контексті продовження функції прокуратури щодо нагляду за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних провадженнях, а також у разі застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян. Тобто якщо на етапах ініціювання та обрання цих запобіжних заходів прокурор діяв суто в межах функції нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, то на етапі виконання цих запобіжних заходів він виходить за межі кримінального провадження. Повноваження його при цьому регулюються не ст. 36 КПК України, а ст. 44, 45 Закону України «Про прокуратуру» [9], Законом України «Про попереднє ув'язнення» [12], а на відомчому рівні він керується не наказом Генерального прокурора України від 28 березня 2019 року № 51 «Порядок організації діяльності прокурорів і слідчих органів прокуратури у кримінальному провадженні» [13], а наказом Генерального прокурора України від 3 серпня 2020 року № 353 «Про організацію діяльності прокурорів з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян» [14].

В організаційному аспекті на вказаних етапах розмежовуються суб'єкти прокурорської діяльності: якщо на етапах ініціювання і обрання цього запобіжного заходу виступає прокурор – процесуальний керівник досудового розслідування, то на етапі виконання такого заходу перевірки здійснюються з урахуванням підпорядкованості та адміністративно-територіального розташування об'єктів нагляду.

Висновки

Запропоновано механізм охорони прав, свобод та законних інтересів підозрюваного у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою, що включає прокурорський нагляд. Систематизовані головні напрями участі прокурора у такому механізмі, зокрема: самостійне складання або погодження відповідного клопотання слідчого до слідчого судді (оцінка достатності підстав для звернення); доведення необхідності застосування запобіжного заходу тримання під вартою під час розгляду клопотання слідчим суддею або судом (доказування). Запропоновано алгоритм участі прокурора під час застосування запо-

біжного заходу тримання під вартою щодо підозрюваного, який включає такі етапи: ініціювання (шляхом складання клопотання) або погодження застосування певного заходу забезпечення кримінального провадження (реалізація повноважень визначених у п. 10 ч. 2 ст. 36 КПК України); обрання певного заходу забезпечення кримінального провадження (доведення перед представниками судової влади умов і підстав для застосування конкретного заходу); постановлення/складання рішення щодо обраного заходу забезпечення кримінального провадження; застосування/виконання заходу забезпечення кримінального провадження (нагляд за додержанням встановлених законом порядку і умов безпосередньої реалізації заходу); скасування/зміна заходу забезпечення кримінального провадження. На кожному з цих етапів участь прокурора у забезпеченні законності застосування запобіжного заходу тримання під вартою відбувається у своєрідних формах, із використанням відповідних засобів та методів прокурорської діяльності.

Системний аналіз положень КПК України дозволив виокремити повноваження прокурора у разі застосування запобіжного заходу тримання під вартою, а саме: самостійне ініціювання обрання, зміни чи скасування запобіжного заходу тримання під вартою шляхом подання клопотання слідчому судді, суду; погодження відповідного клопотання слідчого; участь у судовому засіданні щодо його розгляду; виконання ухвал слідчого судді, суду про застосування запобіжного заходу тримання під вартою; контроль за виконанням такого заходу; апеляційне оскарження рішень слідчого судді. На наш погляд, діяльність прокурора щодо забезпечення їх законності на всіх етапах застосування запобіжного заходу тримання під вартою у правовому й організаційному аспектах має бути цілісною і розглядатися в контексті участі прокурора у кримінальному провадженні.

Список використаних джерел:

1. Рогатюк І. В. Теоретичні, правові та практичні основи кримінальної процесуальної діяльності прокурора у досудовому розслідуванні : автореф. дис. ... докт. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». Київ : НАВС, 2018. 40 с.
2. Конституція України: Закон від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 01.02.2021).

3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон від 13.04.2012 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 01.02.2021).

4. Рекомендація REC (2000) 19 Комітету Міністрів держав-членам «Про роль служби публічного обвинувачення в системі кримінальної юстиції» (Ухвалена Комітетом Міністрів 6 жовтня 2000 року на 724-му засіданні заступників міністрів). *Право*. URL: http://pravo.org.ua/files/zarub_zakon/gek_2000.pdf. (дата звернення: 01.02.2021).

5. Дворник А. Мета і завдання прокурора у досудовому кримінальному провадженні. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2013. № 2. С. 105–111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnaru_2013_2_22 (дата звернення: 11.02.2021).

6. Руденко М. Процесуальне керівництво досудовим розслідуванням як нова функція прокуратури України: поняття, зміст і структура. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2014. № 1. С. 160–168.

7. Сакал В. М. Місце та роль прокурора – процесуального керівника в організації досудового розслідування. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 2. С. 41–51.

8. Завтур В. М. Прокурор як суб'єкт доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. *Вісник кримінального судочинства*. 2016. № 3. С. 140–146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkc_2016_3_20 (дата звернення: 11.02.2021).

9. Про прокуратуру : Закон від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 01.02.2021).

10. Лапкін А. В. Забезпечення прокурором законності застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 1. С. 58–63.

11. Кримінальний процес : підручник / за ред. Ю. М. Грошевого та О. В. Капліної. Харків : Право, 2010. 608 с.

12. Про попереднє ув'язнення : Закон від 30 черв. 1993 р. № 3352-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3352-12#Text> (дата звернення: 01.02.2021).

13. Порядок організації діяльності прокурорів і слідчих органів прокуратури у кримінальному провадженні : наказ Генерального прокурора України від 28 берез. 2019 р. № 51. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0363-19#Text> (дата звернення: 01.02.2021).

14. Про організацію діяльності прокурорів з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян : наказ Генерального прокурора України від 03 серп. 2020 р. № 353. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0353905-20#Text> (дата звернення: 01.02.2021).

Andrii Zhuk. The role of the prosecutor in the mechanism of protection of the rights, freedoms and legitimate interests of the suspect in the application of the preventive measure of detention

The purpose of the article is to characterize the role of the prosecutor in the mechanism of protection of the rights, freedoms and legitimate interests of the suspect in the application of pre-trial detention. A mechanism for protecting the rights, freedoms and legitimate interests of the suspect in the application of a preventive measure of detention, including prosecutorial supervision, is proposed. Systematized the main directions of the prosecutor's participation in such a mechanism, in particular: independent preparation or approval of the relevant petition of the investigator to the investigating judge (assessment of the sufficiency of grounds for appeal); proving the need to apply a precautionary measure of detention during the consideration of the petition by the investigating judge or the court (evidence). An algorithm for the prosecutor's participation in the application of a preventive measure of detention against a suspect is proposed, which includes the following stages: initiation (by filing a petition) or approval of a certain measure to ensure criminal proceedings (implementation of powers defined in paragraph 10 part 2 of Article 36 of the Criminal Procedure Code Ukraine); election of a certain measure to ensure criminal proceedings (proving to the representatives of the judiciary the conditions and grounds for the application of a particular measure); decision/drafting of a decision on the chosen measure to ensure criminal proceedings; application/implementation of a measure to ensure criminal proceedings (supervision of compliance with the procedure and conditions of direct implementation of the measure established by law); cancellation/change of the measure of securing criminal proceedings. At each of these stages, the prosecutor's participation in ensuring the legality of the application of a preventive measure of detention takes place in a unique form, using the appropriate means and methods of prosecutorial activity. The powers of the prosecutor in the application of a preventive measure of detention are singled out, namely: independent initiation of election, change or cancellation of a preventive measure of detention by submitting a petition to the investigating judge, court; approval of the relevant request of the investigator; participation in a court hearing on its consideration; execution of decisions of the investigating judge, the court on the application of a preventive measure of detention; control over the implementation of such a measure; appeal against the decisions of the investigating judge.

Key words: suspect, criminal proceedings, measures to ensure criminal proceedings, detention, prosecutor, prosecutorial supervision.